

שיחת השבוע

יוצא לאור על-ידי צעירי אגודת 'חב"ד' – המרכז עורך: מנחם ברוד יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

הבריאה שקבעה את הערכים

פרשת בראשית יש לה חשיבות אדירה, שכן היא מציבה את יסודות המוסר. כאן נקבעים עקרונות המותר והאסור ומושגי הטוב והרע

מרחבי הבריאה. גלקסיה לולינית (צילום: טלסקופ החלל 'האבל', נאס"א)

משחר ההיסטוריה ועד ימינו האדם מתלבט בשאלות של מוסר וערכים. העמדות בסוגיות האלה משתנות ללא הרף, ואפילו בחדות. דברים שנחשבו אסורים בתקופה אחת, נהפכים למומצאים בתקופה אחרת, ולהפך. לכל גישה ותפיסה אפשר למצוא צידוק הגיוני.

הנה, בימינו גוברת התביעה להתיר את ניתוקם של חולים

סופניים ממכשירים מאריכי חיים. האומנם זה מעשה ערכי של עשיית חסד עם אדם סובל, או רצח של אדם חי? והוויכוח הגדול בשאלת ההפלות. האם עובר אנושי הוא יצור חי, הזכאי לחיים, או שאימו רשאית לחרוץ את גורלו?

השאיפה להיות אדם מוסרי מובילה לפעמים למוסריות יתר, כמו מי שרואים באכילת בעלי חיים מעשה בלתי מוסרי. ואולי הם צודקים? באיזו זכות אנו נוטלים את חייו של יצור אחר? ואיפה הגבול עובר? האם הכרוח לא רצה לגדול, ומישהו בא וכרת אותו באבחת סכין?

צלם אלוקים

במובן זה פרשת בראשית יש לה חשיבות אדירה, שכן היא מציבה את יסודות המוסר. כאן נקבעים עקרונות המותר והאסור ומושגי הטוב והרע. אכן, האדם אינו יכול לקבוע עקרונות מוסריים יציבים, ולכן מוסר אנושי משתנה ללא הרף, בהשראת גלים חברתיים. רק מוסר המבוסס על צו אלוקי מוחלט יש לו קיום לאורך ימים.

אדם הראשון נצטווה על כמה עקרונות מוסר בסיסיים, ובהם איסור עבודה זרה, רצח, גזל, גילוי עריות. כאן נקבע שהדברים הללו אסורים וכי הם בלתי מוסריים. לעומת זה, האדם קיבל רשות להשתמש בכל היצורים החיים על-פני האדמה – "רדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל חיה הרומשת על הארץ".

פרשת בראשית מלמדת אותנו שהאדם נברא בצלם אלוקים, שלא כעולם בעלי החיים, שבו

הרג הוא התנהגות נורמטיבית לחלוטין. בעלי חיים רבים הורגים את בני מינם, במאבקי שליטה וכוח. מבחינה מסוימת זו התנהגות חיובית, שדוחקת הצידה את החלשים ומבטיחה את עליונותם של החזקים. אבל על האדם חלים חוקים אחרים, מוסריים וערכיים, ולכן נטילת חיים היא פשע ואחד האיסורים החמורים ביותר.

של מי הארץ

פרשת בראשית גם מבססת את בעלותנו על ארץ ישראל. במונחי המוסר האנושי אין היגיון לתביעת בעלות על ארץ מכוח העובדה שלפני אלפיים שנה גורשת ממנה. ארצות נכבשו, אוכלוסיות נדדו, ואי אפשר להחזיר את הגלגל לנקודת ההתחלה. לכן הטענה על 'זכויות היסטוריות' רופפת למדי.

לעומת זה, התביעה הבאה מכוח האמונה בבורא העולם, שברא את העולם ונתן את ארץ ישראל לעם ישראל – יש בה כוח מוסרי אמיתי. וזה ההסבר שרש"י מביא, בשם חז"ל, לבחירת התורה להתחיל דווקא בסיפור הבריאה:

"שאם יאמרו אומות-העולם לישראל: ליסטים אתם, שכבשתם ארצות שבעה גוים, הם אומרים להם: כל הארץ של הקב"ה היא; הוא בראָה ונתַנה לאשר ישר בעיניו. ברצונו – נתַנה להם, וברצונו – נָטְלָה מהם ונתַנה לנו".

זה מקור בעלותו של עם ישראל על ארץ ישראל, ולכן חזרתנו לארצנו היא המעשה הנכון והמוסרי ביותר. כי יש מי שקובע מה מותר ומה מוסרי.

ספרים

ביאור תניא

מאת הרב עדין אבן ישראל (שטיינזלץ) בהוצאת מגיד

עוד שני כרכים בסדרה. בדרכו הבהירה המחבר מבאר כאן את החלק הרביעי של התניא – אגרת הקודש. טל' 02-6330533.

אבא

מאת ארי סמית בהוצאת אשכילה

סיפוריהם המרתקים של עשרות יהודים שחשו אצל הרבי מליובאוויטש כבנים אצל אביהם. סיפורים אותנטיים, המובאים בשם אומנם. 232 עמ'. טל' 1-700-704120.

ביום שמחתכם ומועדיכם

מאת הרב נפתלי ש' ועקנין בהוצאת המחבר

ספר מקיף המגיש את ההלכות הנחוצות לחגי ישראל ולשמחות בבית היהודי, ובכלל זה מנהגי עדות ישראל. 604 עמ'. טל' 08-9242279.

תומכי תמימים

בעריכת יוסף יצחק בלוי בהוצאת קה"ת

לקט מתורת אדמו"רי חב"ד על ישיבת תומכי תמימים, מהותה, ייחודה, חוקת הישיבה ואורחות תלמידיה, ייעודה ועוד. 842 עמ'. טל' 03-9606018.

זמני השבוע

ניו יורק	דטרויט	מיאמי	לוס אנג'לס
6:02	6:37	6:38	6:04
6:59	7:35	7:29	6:58

המודל: יום שני, שעה 2 אחה"צ, 41 דקות ו 9 חלקים ראש-חודש מרחשוון: ביום השלישי וביום הרביעי

289 בתי חב"ד מוקד חב"ד **לשירותכם *3770**

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר חב"ד 60840 טל' 972-72-2770100 • פקס 972-3-9606169 www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

הגוף – מציאות נצחית

נמצא אפוא שדווקא המוות הוא השינוי, וזה 'שינוי החזור לברייתו', שהלוא הגוף ישוב ויחיה בתחיית המתים. לכן הגוף הוא מציאות אמיתית ונצחית, וגם הזיכרון שנוצר בגוף על-ידי עבודת התורה והמצוות הוא נצחי וקיים לעולם.

אין לדחות

כשיהודי חי בעולם הזה ועוסק בזיכרון הגוף על-ידי לימוד התורה וקיום המצוות הוא יוצר דבר קבוע ונצחי, וגם המוות אינו יכול לפגוע בפעולתו של היהודי. לכן חשוב לנצל כל רגע להפצת התורה והמצוות ולהפצת מעיינות החסידות בכל מקום. לכל אדם נקבע מה הוא נדרש לפעול ואיזה חלק בעולם הוא צריך לברר ולזכר, ואם הוא מתרשל בעבודתו או דוחה את הפעולה, הוא עלול חלילה להפסיד.

יש לפעול בשמחה ובזריזות, ולהכין את העולם לקיום הייעוד "מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים", בקרוב ממש.

(לקוטי שיחות כרך ו, עמ' 83)

אמרת השבוע

העולם עומד

רבי חיים שמחה ויטלס, רבה של בורקה בפולין, היה משתדל לסיים את תפילתו עם הציבור, כדי שלא יצטרכו להמתין לו בסיום קריאת שמע ושמונה עשרה. כמו כן היה בקי בכל דיני השולחן ערוך והיה משיב מיד למי ששאל שאלה הלכתית.

הוא היה אומר בחיך שזה מה שנאמר במשנה "על שלושה דברים העולם עומד – על הדין ועל האמת ועל השלום": יש שלושה דברים שגורמים שה'עולם' הקהל, יהיה 'עומד' וממתין: 'על הדין' – כאשר שואלים את הרב שאלה והוא צריך לעיין בספרים; 'על האמת' – כאשר הרב משתהה עד שהוא מגיע לאמת' שבסוף קריאת שמע; 'ועל השלום' – כשהרב מתמהמה לסיים שמונה עשרה ולומר 'עושה שלום'...

פתגם חסידי

"אם בראשית היום נותן האדם אל ליבו שהאלוקים ברא את השמים ואת הארץ, הוא חש במשך היום שה'ארץ' אינה אלא תוהו ובוהו" (רבי חנוך מאלכסנדר)

כאן למטה. הקב"ה ברא את העולם הגשמי כדי שדווקא הוא יהיה 'דירה' לו יתברך. גם הבחירה של הקב"ה בעם ישראל – "ובנו בחרת מכל עם ולשון" – היא בגוף הגשמי של היהודי.

לכן קיומו של הגוף הוא דבר אמיתי ונצחי, והשינוי שחל בו, שבשלב מסויים הגוף מת – הוא הדבר הזמני והחיצוני. המוות נגרם מדבר חיצוני, מחטא עץ הדעת, שגרם ירידה רוחנית והביא לידי סילוק השכינה מהעולם התחתון. אבל מעשי בני אדם אינם יכולים לשנות חלילה את בחירתו של הקב"ה, ולכן כל מה שנגרם בעקבות החטא הוא דבר זמני, ובסופו של דבר רצונו של הקב"ה יתמלא במלואו.

עצמיות הגוף

לכן 'עצם הלוז', שלא נהנתה מעץ הדעת, אינה שבה לעפרה, אלא היא נשארת קיימת לעולם, וממנה יבנה הגוף מחדש בתחיית המתים. 'עצם הלוז' מייצגת את עצמיות הגוף, כפי שנברא על-ידי הקב"ה, כדי שיהיה קיים קיום נצחי, ולכן אין היא מתכלה ונפסדת.

מאת הרב אליעזר ברוד | שבת בראשית

מן המעיין

שבת שנותנת חיות

כל ימות השנה, הן ימות החול, השבתות והמועדים הכלליים, הן המועדים הפרטיים, יום הכניסה לתלמוד תורה, יום הבר מצווה ושאר ימי בני האדם ומאורעותיו, כולם מקבלים את חיותם משבת בראשית שבאותה שנה.

(כתר שם טוב)

האיחול: לחוש

יש מאמר מאדמו"ר הזקן שהארה משבת בראשית מאירה בכל שבתות השנה. אדמו"ר האמצעי היה מאחל לעצמו לחוש את הגילויים של שבת בראשית בכל שבתות השנה, ועל-אחת כמה זוכמה לחוש את הגילויים האלה בשבת בראשית עצמה.

(ספר השיחות תש"ד)

אור החכמה

"בראשית ברא" (בראשית א,א). המילה 'בראשית' רומזת לחכמה, וכמו שכתוב "ראשית חכמה יראת ה'". האור והחיות מהחכמה המאירה בשבת בראשית נמשכים על כללות השנה, והוא מה שכל ימות השנה מקבלים משבת בראשית.

(הרבי הרי"ץ מליובאוויטש)

הכול בהרחבה

ה'צמח צדק' היה נוהג בשבת בראשית להאריך בקריאת 'שניים מקרא ואחד תרגום', משום

שבדרך שהאדם מציב את עצמו בשבת בראשית, כך תהיה התנהגותו כל השנה כולה. לכן כל ענייני שבת זו יש לעשות בהרחבה וב'התפשטות'.

שפע כל השנה

כשאדם קובע את התנהגותו בשבת בראשית בהרחבה, הרחבה זו באה לידי ביטוי בכל השנה כולה בכל העניינים, בהרחבה בגשמיות ובהרחבה ברוחניות.

(הרבי מליובאוויטש)

פרשה שמחה

פרשת בראשית היא פרשה שמחה, שהרי הקב"ה ראה את כל הבריאה שהיא בבחינת "כי טוב". אמנם סוף הפרשה מעציב קצת, אבל באופן כללי זה שבוע שמח. אצל כל ישראל שבת בראשית היא שבת של ששון ושמחה, שהרי מתחילים לקרוא את התורה מחדש.

(הרבי הרי"ץ מליובאוויטש)

עונג ושמחה

מהסבר זה עולה שעניינה של שבת בראשית הוא כעניין שמחת תורה. לכן אף שכל שבת עניינה עונג, כנאמר "וקראת לשבת עונג", ורק החגים הם "מועדים לשמחה", שבת בראשית, בהיותה כשמחת תורה, שונה משאר שבתות השנה, ומלבד העונג יש בה גם שמחה.

(שיחות קודש)

מקור הברכה

יתום וגלמוד נותר שמואל בעולם אחרי פטירתם של הוריו. תושבי העיירה הפולנית מישקוב היו טרודים בעיסוקיהם, ואיש לא התפנה להתעניין במצבו של הנער היתום.

יום אחד נעלם הנער. הוא לקח עמו תרמיל קטן ויצא לשיטט בעולם הגדול. בחלומותיו קיווה הצליח בעסקים ולהיות עשיר גדול.

הנער החל להתרועע עם סוחריו השוק ולמד מהם את רזי המקצוע. בין ידידיו החדשים נמצאו רבים שאינם יהודים, וכך התקרר אט־אט יחסו כלפי התורה והמצוות. פעם החסיר מצווה אחת, פעם זלזל במצווה אחרת, עד שזנח לגמרי את דרך התורה והמצוות.

אחרי כמה ניסיונות כושלים בעולם העסקים הציע לו אחד מידידיו לייבא בדים. "הביקוש כאן גדול, ועדיין אין מי שמייבא לכאן בדים בקביעות", שכנעו הידיד. שמואל החל לעסוק בכך וראה הצלחה. במהרה נעשה בקי במסחר האריגים, עד שהקים בית־מסחר גדול, שהיה שוקק קונים.

אלא שעם הצלחה גדלה גם תאבונה של שמואל. הוא החליט לפתוח את בית־המסחר גם בשבתות. בליבו חשב שעכשיו יגדלו רווחיו, אלא שמאותו רגע החלו עסקיו להידרדר.

יהודים רבים החלו להדיר את רגלם מבית־המסחר של שמואל. הם לא רצו להיכנס לחנות המחללת את השבת בפרהסיה. על המדפים הצטברה סחורה רבה ויקרה, ואין קונה. חובותיו של שמואל גדלו והלכו, ובעלי החוב ירדו לחייו.

כאילו לא דיי בזאת, יום אחד פרצה שרפה בבית־המסחר וכל הסחורה היקרה עלתה בלהבות.

שבור ומדוכא החליט שמואל לנסוע ליריד בוורשה, בתקווה למצוא שם עסק כלשהו. בפרוטותיו האחרונות שילם לעגלון בעבור הנסיעה, ומכיוון שאלה היו ימי חורף קשים ומושלגים, התקדמה העגלה אך בקושי.

כשהתקרבו לעיר רדומסק הודיע לו העגלון כי עליהם לעצור עד שתחול הפוגה במזג־האוויר הקשה. הם נכנסו לעיר בשעת לילה, ושמואל חיפש בית מואר, שבו יוכל ללון בלילה.

כשראה אור באחד החלונות, נקש בדלת. את הדלת פתח יהודי בעל עיניים עמוקות והדרת פנים בלתי רגילה. זה היה ביתו של הצדיק רבי

שלמה מרדומסק, בעל 'תפארת שלמה'. שמואל זכה לאירוח חם ולבבי. כשהתחמם מעט ליד התנור ושתה כוס תה מהביל, שאל אותו הצדיק מאין בא ומה מטרת נסיעתו.

שמואל סיפר על המשבר שפקד את עסקיו. הצדיק שאל בנחת: "סיפרת לי על ענייניך הגשמיים, ומה באשר

לענייניך הרוחניים?". שמואל פרץ בבכי. בעיניים מושפלות סיפר כיצד החל לזלזל בשמירת המצוות, עד שהחל לפתוח את בית־מסחרו בשבת.

הצדיק הנהג בראשו ואמר לו בנימה אבהית: "על השבת אומר הקב"ה 'מתנה טובה יש לי בבית גנוזי'. זו מתנה טובה המביאה ברכה לכל ימי

השבוע. מי ששומר אותה כראוי, רואה הצלחה במעשה ידיו, ואילו כאשר מחללים את השבת, תובעת השבת את עלבונה.

"לא פלא", המשיך הצדיק, "שהפסדת את רכושך דווקא בשׁפּה, שכן נאמר 'לא תבערו אש... ביום השבת'. כאשר השבת אינה נשמרת כהלכתה קורה ההפך מזה".

הדברים חדרו עמוק לליבו של שמואל. הוא המתין לשמוע מה יורה לו הצדיק. "אם תחליט לשמור את השבת, גם אם תפסיד בגלל זה הון רב - תראה ברכה בכל מעשה ידיך למעלה מדרך הטבע". שמואל קיבל עליו לשמור את השבת ויהי מה.

למחרת התבררו השמים ושמואל יצא לדרכו. בוורשה פגש אותו בעל אחוזה והציע לו עסקה של כריתת עצים ביערותיו. שמואל נטה להסכים, אלא שאז העיר בעל האחוזה כי העבודה צריכה להתנהל שבעה ימים בשבוע. שמואל השיב מיד בשלילה.

עברו עליו כמה ימים של שיטוט ביריד, בלי שהצליח למצוא שום עסק ראוי לשמו. כבר התכונן לעזוב את היריד, ואז פנה אליו אדם והציע לו לשמש סוכנו במסחר שוורים וסוסים.

ההצעה קסמה לשמואל, אך שוב נאמר לו כי עבודה זו כרוכה בחילול השבת, והוא דחה את ההצעה מיד.

העמידה בניסיונות גרמה לשמואל תחושה טובה, אך מצבו הכלכלי לא השתפר. הוא חזר לעיירתו בידיים ריקות, ולאחר זמן החליט לנסוע שוב אל הצדיק שהבטיח כי מצבו ישתפר למעלה מדרך הטבע.

הרבי מרדומסק קיבל את פניו בסבר פנים יפות ושמח לשמוע כי עמד בניסיון פעם ופעמיים. "חביבי", אמר לו הצדיק, "לאחר שהוכחת כי השבת יקרה לך ואינך מוכן לוותר עליה בשום אופן, תאיר לך ההצלחה פנים. לך לדרכך וקבל את העסק הראשון שיזדמן לך, וה' יהיה בעוזך".

בדרכו חזרה שמע כרוז המודיע על מכרז. זה היה מכרז על החלפת מסילות הברזל בכמה נתיבים מרכזיים. מכרז בהיקף כזה היה דמיוני לחלוטין בעבור שמואל, אך הוא בטח בדברי הרבי וניגש למכרז.

בדרך שאין לה כל הסבר מצא שמואל חן בעיני הממונים. כשהגיע שלב ההכרעה הוכרז כי שמואל היהודי ממישקוב זכה במכרז. יתרה מזו, אף פטרו אותו מתשלום דמי המכרז.

כששב אל הרבי מרדומסק אמר לו הצדיק: "הנה גם אתה קיבלת 'מתנה טובה' מגנזי המלך, והכול בזכות שמירת השבת".

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

חזרה לגן־העדן

כאשר הקב"ה ברא את אדם הראשון קבע את מקומו בגן־העדן, כמו שנאמר: "ויטע ה' אלוקים גן בעדן מקדם, וישם שם את האדם אשר יצר... ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה" (בראשית ב:ח; ב,טו). הגמרא (ברכות לד,ב) מבחינה בין הג' ובין ה'עדה': "עדן - שלא שלטה בו עין כל בריה. שמא תאמר אדם הראשון היכן היה, בגן; ושמא תאמר הוא גן הוא עדן? תלמוד לומר 'ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן', גן לחוד ועדן לחוד".

בתורת החסידות (ספר המאמרים עת"ר עמ' ריג) מוסבר שגן־העדן מייצג גילוי אלוקי עצום. האדם נברא לתוך מציאות שבה האור האלוקי מאיר בגלוי, ובוודאי לא היה מקום שהרע יוכל להפריע לטוב. "דמתחילה היה הכוונה שעבודתו יהיה בגן עדן דווקא, וכן היה צריך להיות, כמו שהאלוקים עשה את האדם ישר כו'... דבתחילה היה גופו מוזכר בתכלית, ולא היה בו תערובות רע, ואור נשמתו האיר בו בגילוי, והיה עבודתו לא לברר ולזכך... כי אם היה עבודתו להמשיך גילוי אור אין סוף... ולכן הניחהו בגן עדן, שהוא מקום מוכשר על המשכת האור".

אולם החטא יצר מציאות שבה האור האלוקי מוסתר והרע יכול להעלים את האמת: "ואחר־כך כשחטא... נשתנה אופן העבודה, וצריך להיות לברר ולזכך כו', ומשום זה גרש מגן עדן, שאינו ראוי להיות בגן עדן... והיה עבודתו אז לא להמשיך גילוי אלוקות כי אם לעבוד את האדמה לברר בירוים".

מחול בגן־העדן

בסיום מסכת תענית נאמר: "עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים והוא יושב ביניהם בגן עדן, וכל אחד ואחד מראה באצבעו, שנאמר 'ואמר ביום ההוא הנה אלוקינו זה קיוונו לו וישיענו, זה ה' קיוונו לו נגילה ונשמחה בישועתו'".

הרבי מליובאוויטש שואל מה עניינו של גן־העדן בשעה שתבוא הגאולה ותהיה התגלות אלוקית אין־סופית המכונה 'מחול', כמו מעגל שאין בו ראש וסוף? מסביר הרבי (התוועדות תשד"מ כרך ד, עמ' 2444):

"כאשר נברא העולם - נברא גם גן־עדן, כחלק ממצאות העולם, כמסופר בפשטות הכתובים: 'ויטע ה' אלוקים גן בעדן מקדם', ושם היה מקומו של אדם הראשון - 'וישם שם את האדם אשר יצר', 'ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה'.

"ומובן, שמלבד גן־עדן הייתה מציאות העולם שמחוץ לגן־עדן, אשר גם בה היו כמה וכמה עניינים... ובכללות 'לא לתוהו בראה לשבת יצרה', שעניין זה נאמר (לא רק בנוגע לגן־עדן, אלא גם) בנוגע למציאות העולם כולו... אלא ש'גן עדן' הוא המקום הכי מובחר ונעלה שבמצאות העולם גופא, ושם היה כאמור מקומו של אדם הראשון..."

"ומזה מובן שכאשר יתוקן החטא ומציאות העולם תחזור לשלמותה, כפי שהייתה בהתחלת הבריאה... - הרי לא ייתכן לומר שהמצאות של גן־עדן' תתבטל מן העולם! דבר הכי מופרך: וכי מפני שיתבטל החטא תתבטל המציאות של גן עדן?!..."

השלמות העליונה

"אדרבה: מכיוון שלעתיד לבוא יהיה העולם בתכלית השלמות, באופן נעלה יותר מהשלמות שהייתה בתחילת הבריאה - הרי בוודאי שיהיה בו גם המקום של גן עדן', שהוא החלק הכי מובחר ושם שבמצאות העולם, ולא עוד אלא שגם המקום ד'גן עדן' יהיה נעלה יותר מכפי שהיה בתחילת הבריאה..."

"על־פי זה מובן בפשטות... מה שכתוב 'עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים... בגן עדן': גם לעתיד לבוא, בעולם התחייה, יהיה המקום של גן עדן' במציאות העולם, ושם תהיה השלמות הכי נעלה שבעולם התחייה - כשם שהיה בתחילת הבריאה, ואדרבה, באופן נעלה יותר".

מי כתב את ההוראות

הזאת, כמו שהרב אברהם מסביר: "גם המפעל התפתח בתהליך אבולוציוני. בהתחלה היה שם קיוסק, ואז התמעטו הקונים, והבעלים החליט להקים מפעל קטן. אחר-כך מצא מחסן, ואט-אט נוצר מפעל גדול. האם זה מוליך למסקנה שאין מנהל למפעל? בדיוק להפך."

הדים באקדמיה

לצד המתקפות על הספר גילה עד כמה שימש פה לרבים, במיוחד למי שעוסקים בביולוגיה. "יש יהודים דתיים המלמדים ביולוגיה, וכאילו עושים הפרדה בין אמונתם הדתית ובין עיסוקם המקצועי. ואני אומר שאין סיבה להרגשה הזאת. האבולוציה אינה שוללת את קיומו של בורא עולם, אלא מחזקת את האמונה בו", הוא אומר.

ספרו כבר עורר הדים חיוביים גם באקדמיה. סטודנט לביולוגיה באוניברסיטת תל-אביב סיפר לו כי המרצה שלו הפנה את תלמידיו לספר הזה ואמר שאכן הטיעון המרכזי שלו נכון, ואין קשר בין האבולוציה ובין שלילת האמונה באלוקים.

האומנם מכונה?

הרב אברהם מביע פליאה על יהודים דתיים שמתבלבלים מתאוריית האבולוציה. "האמת היא שאלה שטויות ממש", הוא אומר. "הבעיות האמיתיות מחכות לנו במדעי המוח. בשנים האחרונות מתפתחת תפיסה שאין חלילה נשמה,

כעשרים ספרים פרסם הרב דוד-מיכאל אברהם (52), ד"ר לפיזיקה, המלמד בכולל בריאלין. רובם עוסקים ביהדות ובמשמעות הפילוסופית של הפיזיקה. אבל ספרו האחרון, 'אלוקים משחק בקוביות', שפורסם בשנה שעברה, עורר סערה גדולה. הספר מתקומם נגד הטיעון שתאוריית האבולוציה שוללת את קיומו של אלוהים. הוא טוען בדיוק את ההפך, שדווקא התאוריה הזאת מוכיחה את קיומו של בורא ומתכנן.

"אני לא ביולוג ואני לא מתווכח עם ביולוגים", הוא אומר. "אבל כאשר מנסים להסיק מהביולוגיה שאין חלילה בורא עולם, זו כבר איננה ביולוגיה. אלה מאמינים בדת האתאיזם, המנצלים את הילת המדען שלהם להסקת מסקנות שאין לה דבר עם המדע. דווקא תאוריית האבולוציה מגישה על מגש של כסף את ההוכחה לקיום אלוהים."

מסקנה הפוכה

את טענתו הוא מדגים במשל המפעל: "אדם נכנס למפעל ורואה מערכת מורכבת שמתנהלת בתיאום מושלם. יש חדר ייצור, מחסן, מחלקת שיווק וכו'. ברור לכול שיש מי שמנהל את המפעל ומתאם בין כל חלקיו. יבואו ויאמרו: לא, אין מנהל, יש רשימת הוראות על הקיר, ועל פיהם המפעל מתנהל. גם אם זה נכון, השאלה היא מי כתב את רשימת ההוראות הזאת?"

ההסבר האבולוציוני אינו משיב על השאלה

פינת ההלכה

מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

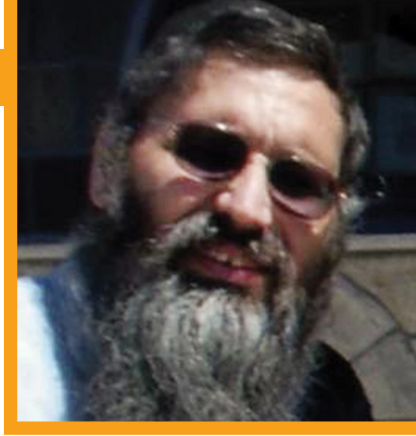
שבת מברכים

שאלה: מה משמעותה של 'ברכת החודש' בשבת שלפני ראש-חודש?

תשובה: בזמן שבית-דין היה מקדש את החודש על פי ראיית הירח, היה "ראש בית-דין אומר: 'מקודש!', וכל העם עונים אחריו: 'מקודש! מקודש!'. לאחר שחלל קידוש החודש ונקבע הלוח על-פי החשבון, הנהיגו להכריז את יום ראש-החודש ברבים, בעיקר כדי לפרסם זאת בקרב העם. בחרו לשם כך ביום השבת, משום שאז כל הקהל נמצא בבית-הכנסת.

נהוג להכריז זאת בעמידה, כעין זכר לקידוש החודש שהיה מעומד. יש נוהגים שהרב הוא המכריז, זכר לראש בית-דין. נהוג שהמכריז מחזיק בידיו באותה שעה את ספר-התורה.

נוסף על כך אנו מברכים את החודש הבא, ומתפללים עליו שיהיה לטובה ולברכה. בקהילות אשכנזיות מקדימים להכרזה נוסח 'יהי רצון', המכוון ישירות

הרב ד"ר אברהם. יש אלוהים.

ושכל התהליכים הנפשיים, ובהם הבחירות של האדם, בעצם מוכתבים מראש על-ידי כוחות כימיים ופיזיקליים."

תפיסה זו שוללת את הבחירה החופשית ובעצם הופכת את האדם למכונה. ספרו החדש, שעומד לצאת לאור בחודשים הקרובים, מתמודד עם הסוגיות האלה. "כאן אני מתווכח גם במישור המדעי", הוא אומר, "ואני טוען שזו שטות מוחלטת. חקר המוח עוסק בצד החומרי של המוח, אבל מאחורי החומר יש נשמה רוחנית, שאותה המדע אינו יכול לחקור, והיא מותר האדם."

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

חדש: סודות הגאולה

כל מה שצריך לדעת על הגאולה וביאת המשיח

דמותו של המשיח • תהליכי הגאולה • מה יהיה בימות המשיח • תחיית המתים • ועוד

ספר מרתק, מאיר עיניים, כתוב בסגנון קולח ובהיר, ניקוד מלא

להזמנות: טל' 1-718-6041020

